

18. volt a bemutatója a következő szereposztással: A herceg: *Mihályfi* Károly, Fridrik: *Gál* Gyula, Amiens: *Fehér* Gyula, Jacques (a száműzött herceg kíséretében): *Horváth* Jenő, Le Beau Orlando: *Beregi* Oszkár, Ádám: *Bartos* Gyula, Dennis: *Rádai* Dénes, Próbakó: *Rózsahegy* K., Szeővegronthó Olivér: *Gabányi* László, Corin: *Pataki* József, Silvius: *Uray* Tivadar, Vilmos: *Mészáros* Alajos, Hymen: *Lánczy* Margit.

**Ahol unatkoznak**, vj. 3 felv. Irta: *Paileron* E. Fordította: *Huszar* Imre. Első előadása 1881. szept. 22. volt a *Nemzeti Színházban*. Szereposztása: Bellac: *Bercsényi* Béla, Roger: *Náday* Ferenc, Raymond: *Halmi* Ferenc, Toulonnier: *Hetényi* Béla, Reville hercegnő: *Prielle* C. Cérán grófnő: *Felekyné*, Laudanné: *Lendvayné*, Raymondné: *Molnárné*, Suzanne: *Csillag* Teréz, Lucy: *Márkus* Emma, Tábornok: *Kovács* Gyula, Költő: *Földényi* Béla. 100-ik előadása 1911. ápr. 16. volt. Játzották még: 1913. nov. 8. 1914. máj. 23. és 1926. jan. 22. díszelőadásban *Csillag* Teréz emlékezetére. (1889. jan. 18. háromszázszor játszották Párizsban, a *Comédie Française*-ban).

**Aicard** (ejtsd: ekár) Jean, francia költő, sz. 1848. febr. 4. *Toulonban*. Színműve: *Lebonnard apó*, szmü 4 felv. (Ford.: *Szalay* Emil.) Bem. 1905. dec. 30. *Nemzeti Színház*.

**Aida**, dalmü 4 fely. Irta: *Ghislanzoni* Antal. Zen. szerz.: *Verdi* József. Olaszból fordította: *Ormay* Ferenc. Először a *Nemzeti Színházban* játszották, 1875. ápr. 10. Szereposztása: Aida: *Hauk* Minnie, m. v., Amneris: *Tannerné* Szabó Róza, Radames: *Ellinger* József, Amonasro: *Láng*, Főpap: *Köszegi* Károly, Király: *Tallián* János, Egy hang: *Nádayné* Vidmár Erzsi. *A M. Kir. Operaházban* első előadása 1885. ápr. 12. volt, ebben a szereposztásban: Király: *Tallián*, Amneris: *Baratolucci* Viktória, Aida *Tuolla* Emma, Radames: *Broulik*, Ramphis: *Ney* Dávid. Ugyanitt századik előadása: 1890. márc. 29. (Párizsban 1884. okt. 18.), a 150-ik előadása pedig 1911. dec. 3. volt. Felújították 1913. nov. 13-án. Aida: *Meæk* Anna, Király: *Szende* Ferenc, Amne-

ris: *Haselbeck* Olga, Radames: *Környei* Béla, Ramphis: *Venczell* Béla, Amonasro: *Rózsa* S. Lajos volt. 1916. nov. 2-án ismét felelevenítették. A *Városi Színházban* *Weingartner* Félix vezényletével 1926. szept. 25. (*Bozó* Erzsivel a címszerepben) mutatták be. (Verdi ezt a dalművét Ismail pasa, egyiptomi khedive megrendelésére 80,000 lira tiszteletdíjért írta. A dalművet 1871. adták először Kairóban).

**Aischylos** (525—456. Kr. e.), athéni költő, mint ifjú látta hazája felszabadulását a tyrannusok alól, később pedig mint férfi hőiesen végigküzdötte hazájának örökdicőségű szabadságharcát a perzsák ellen. Rendkívüli mértékben fejlesztette a tragédiát, külsőleg azzal, hogy már két színészt alkalmazott, akik egymással folytattak párbeszédet, tehát megteremtette a drámai dialógust, mely egyúttal cselekvést is jelent; emellett azonban a karok szerepe még folyvást igen nagy maradt nála is. Belsőleg azzal fejlesztette, hogy rendkívül magas erkölcsi felfogást vitt a drámába. Tárnya is rendszerint magasztos, nagy esemény, de a költői gondolat is, melyet drámáiban ábrázol, vagy a karok énekében kifejez; érzése pedig emelkedett és fenséges. Drámáiban az emberi szenvedély az isteni gondviseléssel ütközik össze és ez utóbbi győz. E drámákkal az isteni gondviselés eszméjére nevelte polgártársait. Rendszerint tetralógiákat szerzett, azaz négy-négy drámából álló csoportokat, amelyek tárgyuknál fogva tartoztak össze. A tetralógia három darabja tragédia volt, amely kisebb-nagyobb is lehetett, (tragikus trilógia), a negyedik pedig satyrdráma. 84 darabja közül hét maradt ránk, úgymint: *A perzsák* (*Rákosi* Jenő ford., a *Nemzeti Színház* bem. 1913. évi november hó 1-én *Heten Théba ellen* (*Rákosi* Jenő ford., a *Nemzeti Színház* bem.: 1913. április hó 24-én.), *A könyörgők*, *Agamemnon*, *A síri áldozat*, *Az Eumenidák*. Ez utóbbi három darab együttvéve trilógiát alkot, melynek első része Agamemnon halálát adja elő, a második Klytaimnestra büntetését, a harmadik pedig fiuknak, az Eumenidáktól üldözött Orestesnek felmentését. A hozzájuk tartozó satyrdráma elveszett. (Aischylos összes fennmaradt drámáit *Csengery*